

Agenda Algemene vergadering van Aandeelhouders

Datum 25-04-2024
Tijd 10:30 - 13:30
Locatie Theater aan de Parade 's-Hertogenbosch
Voorzitter Jos Nijhuis

- 0** **Agenda**
- 1** **Opening**
- 2** **Verslag BAvA 23 november 2023**
Ter vaststelling
- 3** **Ingekomen stukken en mededelingen**
Ter informatie
- 4** **Jaarverslag 2023 inclusief vaststellen winstbestemming**
Ter vaststelling
- 5** **Decharge**
- 5.a** **Decharge Raad van Bestuur voor het gevoerde beleid**
Ter besluitvorming
- 5.b** **Decharge Raad van Commissarissen voor het gehouden toezicht**
Ter besluitvorming
- 6** **Warmtestrategie**
Ter vaststelling
- 7** **Governance**
- 7.a** **(Her)benoeming leden Raad van Commissarissen**
Ter besluitvorming
- 7.b** **Afscheid lid Raad van Commissarissen**
Ter informatie
Afscheid mevr. Carmen Velthuis
- 8** **Wat verder ter tafel komt / Rondvraag**
- 9** **Sluiting**

verslag Buitengewone Algemene Vergadering van Aandeelhouders
van Enexis Holding N.V.

datum/tijd 23 november 2023 om 17.15 uur
Arnhem

ons kenmerk 23AvA31

Verlag BAvA 23 november 2023

---

1 Opening

De voorzitter Jos Nijhuis opent de vergadering om 17.15 uur en heet iedereen welkom.

De voorzitter constateert dat de vergadering reglementair is opgeroepen en dat besluiten (tenzij statutair anders voorgeschreven) bij gewone meerderheid van stemmen genomen zullen worden.

De voorzitter introduceert Rutger van der Leeuw als CEO en Liesbeth Kaashoek als COO ad interim van Enexis Holding N.V.

Namens de aandeelhouders heeft de heer Smeulders zich bereid verklaard het verslag van deze vergadering mee op te stellen.

De voorzitter heet in het bijzonder de heren Dirks en Van der Heijden welkom als vertegenwoordiger van de externe accountant van de vennootschap en collega's van de Centrale Ondernemingsraad.

2 Verslag AvA 13 april 2023

De voorzitter vraagt de aandeelhouders of er vragen of opmerkingen over het verslag van de AvA van 13 april 2023 zijn. Nu deze niet worden ingebracht wordt het verslag vastgesteld onder dankzegging aan de heer Breukelman als mede-opsteller.

3 Ingekomen stukken en mededelingen

Er zijn geen ingekomen stukken of mededelingen.

4 Governance

A Benoeming leden Aandeelhouderscommissie Enexis Holding N.V.

De voorzitter vraagt de vergadering om in te stemmen met de benoeming van de heren Smeulders, De Bree, Hamster en Satijn (resp. namens de provincies Noord-Brabant, Overijssel, Groningen en Limburg) in de Aandeelhouderscommissie van Enexis Holding

N.V. De vergadering gaat akkoord met dit voorstel.

B Profielschets RvC

De voorzitter vraagt de vergadering of er vragen of opmerkingen zijn bij deze profielschets. Deze zijn er niet. Hiermee kan de RvC de profielschets ongewijzigd definitief vaststellen.

C Benoeming lid Raad van Commissarissen Enexis Holding N.V.

De voorzitter geeft het woord aan de heer Brokken van de Centrale Ondernemingsraad. Hij geeft een kort standpunt weer van de Centrale Ondernemingsraad over de benoeming van mevrouw Mansveld. De heer Brokken geeft aan dat de Centrale Ondernemingsraad positief staat tegenover de aanbeveling.

De vergadering stemt in met de benoeming van mevrouw Mansveld als voordrachtcommissaris vanuit de aandeelhouders per 23 november 2023. Mevrouw Mansveld dankt de vergadering voor het vertrouwen.

D Statutenwijziging Enexis Holding N.V.

De voorzitter geeft aan dat de gewenste statutenwijziging met name ziet op de mogelijkheid om een commissaris na twee termijnen, in bijzondere gevallen, nogmaals voor te dragen voor herbenoeming voor een periode van twee jaar. De AHC heeft een positief advies afgegeven op dit voorstel. De heer De Bree geeft aan dat de provincie Overijssel de voorkeur had voor het overnemen van de bepaling uit de Corporate Governance Code waarin een verlening in bijzondere gevallen mogelijk wordt gemaakt voor twee keer twee jaar.

De vergadering stemt in met de voorgestelde wijziging van de statuten van Enexis Holding N.V.

5 Wat verder ter tafel komt / Rondvraag

De heer Smit van de gemeente Assen vraagt naar het beleid van Enexis om te voorkomen dat netcongestie een knelpunt wordt bij de uitvoering van de woningbouwopgave? De heer Van der Leeuw geeft aan dat Enexis middels het uitvoeringsprogramma vol inzet om nog meer tempo te maken. De boodschap is wel dat er op sommige plekken langere wachttijden kunnen ontstaan. Enexis zet alles op alles om dit zo veel mogelijk te voorkomen.

6 Sluiting

De voorzitter dankt voorzitter alle aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering om 17.30 uur.

Aldus goedgekeurd en vastgesteld op 25-04-24

De Voorzitter

De Secretaris

J. Nijhuis

M. Geerts

Namens de Aandeelhouders:

S. Smeulders

Presentielijst Algemene Vergadering van Aandeelhouders van Enexis Holding N.V. d.d. 23 november 2023

Aandeelhouder:

Provincie Limburg
Provincie Noord-Brabant
Provincie Overijssel

Gemeente Assen
Gemeente Breda
Gemeente Hardenberg (Mede namens VEGANN)
Gemeente Maasgouw
Gemeente Olst-Wijhe
Gemeente Rijssen-Holten
Gemeente Roerdalen

aan Algemene Vergadering van Aandeelhouders Enexis Holding N.V.
van Raad van Bestuur Enexis Holding N.V.

datum 25 april 2023

ons kenmerk 24AvA01

Voorstel vaststellen jaarrekening 2023

Voorstel:

- **het jaarverslag 2023 goed te keuren en de jaarrekening 2023 vast te stellen**

***

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon 073 681 28 89

Enexis Holding N.V.
Raad van Bestuur
T.a.v. de heer R. van der Leeuw
Postbus 856
5201 AW 's-Hertogenbosch

Onderwerp

Advies AHC Enexis inzake de Jaarstukken 2023 Enexis Holding N.V.

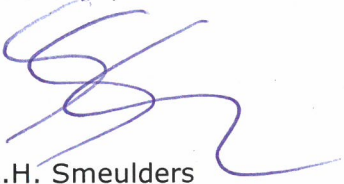
Geachte heer Van der Leeuw,

In de vergadering van de Aandeelhouderscommissie Enexis van 28 maart 2024 zijn de Jaarstukken 2023 van Enexis Holding N.V. besproken.

Hierbij brengt de Aandeelhouderscommissie een positief advies uit aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders over de Jaarstukken 2023 Enexis Holding N.V.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

S.J.A.H. Smeulders
Voorzitter

H.H. Driessen
Secretaris

Datum

2 april 2024

Ons kenmerk

Uw kenmerk

Contactpersoon

H.H. Driessen

Mailadres

hdriessen@brabant.nl

Bijlage(n)

aan Algemene Vergadering van Aandeelhouders Enexis Holding N.V.
van Raad van Bestuur Enexis Holding N.V.

datum 25 april 2024

ons kenmerk 24AvA05

Voorstel winstbestemming

Dividend bepaling

Overeenkomstig de statuten staat de winst, voor zover die niet wordt gereserveerd, ter vrije beschikking van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (artikel 36.2).

Aanvullend op deze statutaire bepalingen is met de aandeelhouders overeengekomen dat het uit te keren dividend vanaf 2023 maximaal 50% van de nettowinst uit gewone bedrijfsvoering zal bedragen, onder de voorwaarde dat deze uitkering er niet toe leidt dat Enexis binnen vijf jaar haar A rating profiel kan verliezen.

Incidentele posten

In het verleden zijn aanpassingen gedaan in de dividendgrondslag als gevolg van omvangrijke incidentele posten. In boekjaar 2023 was hier geen sprake van.

Voorstel winstbestemming 2023: 50% van de nettowinst

***

aan Algemene Vergadering van Aandeelhouders Enexis Holding N.V.
van Raad van Bestuur Enexis Holding N.V.

datum 25 april 2024
kenmerk 24AvA02

Voorstel decharge Raad van Bestuur Enexis Holding N.V.

- de Raad van Bestuur van Enexis Holding N.V. decharge te verlenen voor het gevoerde beleid in het jaar 2023.

***

aan Algemene Vergadering van Aandeelhouders Enexis Holding N.V.
van Raad van Bestuur Enexis Holding N.V.

datum 25 april 2024
kenmerk 24AvA03

Voorstel decharge Raad van Commissarissen Enexis Holding N.V.

- de Raad van Commissarissen van Enexis Holding N.V. decharge te verlenen voor het gehouden toezicht in het jaar 2023.

***

aan Algemene Vergadering van Aandeelhouders Enexis Holding N.V.
van Raad van Bestuur Enexis Holding N.V.

datum 25 april 2024
kenmerk 24AvA06

Voorstel goedkeuring warmtestrategie

Goedkeuring verlenen voor de voorgenomen warmtestrategie en aanvullende governance afspraken voor warmtedeelnameingen.

***

aan Algemene vergadering van Aandeelhouders Enexis Holding N.V.

van Raad van Bestuur Enexis Holding N.V.

datum 25 april 2024

Voorgenomen warmtestrategie

Context

Een klimaatneutraal energiesysteem is essentieel om de Nederlandse klimaatdoelen te halen. Aardgas wordt vervangen door duurzame alternatieven zoals collectieve warmtenetten, elektrificatie en duurzame gassen. Voor een deel van de gebouwde omgeving is een collectief warmtenet de optie met de laagste maatschappelijke kosten.

In ons huidige strategisch plan hebben we vastgesteld dat warmte infrastructuur onder voorwaarden een reële uitbreiding van onze productportfolio is:

- Energie-netwerkbedrijven moeten volwaardig kunnen participeren als eigenaar en beheerder van warmte infrastructuur;
- Overheden mogen publieke partijen (zoals Enexis) aanwijzen;
- Regelgeving staat - naar analogie van elektriciteit en gas - een redelijk rendement voor netbeheerders toe.

Deze voorwaarden waren op het moment van het vaststellen van het strategisch plan (nog) niet ingevuld. Daarom kozen we ervoor om - tot er meer duidelijkheid zou komen - kleinschalig ervaring op te blijven doen met Mijnwater en additionele projecten (voor additionele warmteprojecten is – naast Mijnwater – maximaal 10 mln euro per jaar beschikbaar). Sinds die tijd hebben we samen met de sector, VNG en IPO actief gelobbyd voor passende wetgeving en lijkt de warmte-gerelateerde wet- en regelgeving aan onze voorwaarden te gaan voldoen. Daarom is nu de tijd rijp voor een nieuwe warmtestrategie.

Proces

In de AvA van 13 april 2023 hebben we aangekondigd te starten met het proces van herijking van onze warmtestrategie. Sinds die tijd hebben we in diverse bijeenkomsten met (vertegenwoordigers van) onze aandeelhouders en andere stakeholders input opgehaald, onze warmtestrategie ontwikkeld, getoetst en aangescherpt. Het concept eindproduct hebben we in de dialoog tussen RvB, RvC en AHC besproken op 23 november 2023. We kijken terug op een open en positieve dialoog waarin we steun hebben ervaren voor onze concept warmtestrategie. De warmtestrategie wordt gezien als een goed kader om voortvarend en lerend aan de slag te gaan.

Aandachtspunten die we hebben meegekregen hadden vooral betrekking op de realisatie van de warmtestrategie:

- Aan de slag om warmtebedrijven op te richten met “coalitions of the willing”
- Houd aandacht voor proportionele spreiding van deelnemingen in het verzorgingsgebied
- Sluit acquisities niet bij voorbaat uit, deze kunnen nuttig zijn voor het vergaren van kennis en kunde
- Beïnvloed het beeld van warmte bij bestuurders en maatschappij positief door gerichte communicatie

In de AHC-vergadering van 8 februari 2024 is besproken of de AHC nog belemmeringen zag om tot een positief advies aan de AvA te komen. Afsgesproken is dat we voor warmtedeelnemingen tijdelijk aanvullende afspraken maken bovenop de vigerende governance van Enexis Holding, om onze aandeelhouders meer comfort te geven. Het voorstel hiertoe is opgenomen in deze notitie.

Warmtestrategie

De RvB is voornemens onderstaande warmtestrategie ter besluitvorming naar haar aandeelhouders te brengen en heeft daarbij de expliciete steun van de RvC.

Als bijlage bij dit stuk is een Q&A opgenomen.

Enexis stelt zich ten doel om snel, betaalbare, duurzame warmte in de gebouwde omgeving te realiseren om de klimaatdoelen in haar verzorgingsgebied te halen. Wij kunnen en willen daarbij een substantiële rol spelen.

Nederland zet in op een klimaatneutrale samenleving in 2050 en hiervoor moet het energiesysteem al ver daarvoor klimaatneutraal zijn. Aardgas wordt vervangen door duurzame alternatieven zoals collectieve warmtenetten, elektrificatie en duurzame gassen. Voor grofweg een derde van de gebouwde omgeving is een collectief warmtenet maatschappelijk de beste optie. Tegelijkertijd zien we dat warmteprojecten moeizaam van de grond komen door de financiële risico's inherent aan warmtenetten (volloop/leeglooprisico's, bronrisico's, substituties), draagvlak en imago, het complexe speelveld van partijen en de onzekerheden in wet- en regelgeving.

Enexis is een publiek bedrijf dat zich focust op het realiseren van de energietransitie en publieke belangen behartigt. Onze missie is: "Wij brengen mensen steeds meer duurzame energie. Dat doen we door mede richting te geven aan het energiesysteem van de toekomst en door slim te investeren in betrouwbare energie-infrastructuur. Zo houden we de energietransitie haalbaar en betaalbaar". Warmtenetten dragen bij aan de energietransitie en sluiten naadloos aan bij onze duurzame missie en maatschappelijk karakter.

Wij stellen ons ten doel om snel, betaalbare, duurzame warmte in de gebouwde omgeving te realiseren om de klimaatdoelen in ons verzorgingsgebied te halen. Wij kunnen en willen daarbij een substantiële rol spelen. Ondanks het complexe speelveld waarin warmte zich bevindt, hebben we de ambitie om, samen met partners, in 2030 een equivalent van 50.000 extra woningen op warmte in ons verzorgingsgebied te realiseren.

We geven dit vorm door deelnemingen in integrale warmtebedrijven. Dat doet recht aan de afhankelijkheid die inherent is aan de warmteketen, en zorgt dat de klant één aanspreekpunt heeft. Onze voorkeur gaat uit naar een minderheidsbelang en naar langjarig gecommiteerde mede-aandeelhouders met een belang bij én invloed op het welslagen van warmte-projecten. De komende jaren staan in het teken van het samen doen én leren.

We zetten onze kennis en ervaring op het gebied van infrastructuur in, en waar het kan, werken we samen met de markt voor warmteproductie en –levering. Daarnaast willen we dat synergie en –schaalvoordelen worden bereikt en schaarse kennis en ervaring worden gedeeld. We geven daarom de voorkeur aan het vormen van regionale warmtebedrijven.

Bij onze investeringsbesluiten betrekken we zowel operationele en financiële projectrisico's, maatschappelijke belangen als financiële impact voor het warmtebedrijf en voor Enexis. Zo zorgen we dat het warmtebedrijf financieel gezond blijft en er collectieve warmte komt waar dit maatschappelijk de beste oplossing is. Uiteraard volgt besluitvorming over elke deelneming het proces conform de vigerende governance afspraken.

Bij dit alles blijft een voorwaarde dat wet- en regelgeving de juiste kaders gaan scheppen: een netwerkbedrijf mag volwaardig participeren in een warmtebedrijf, regelgeving maakt het mogelijk een redelijk rendement te realiseren en een gemeente kan een warmtebedrijf aanwijzen.

Deze tekst vervangt het tekstkader over warmte op blz 13 van het in 2022 goedgekeurde strategisch plan, en zal daar na goedkeuring integraal onderdeel van uitmaken. Eventuele bijstelling vindt plaats conform de afgesproken processen voor bijstelling/opstelling van de strategie van Enexis.

Aanvullende governance afspraken voor warmtedeelnemingen

De participatie in warmtebedrijven om warmtenetten te realiseren en te exploiteren hebben een ander risicoprofiel dan de uitbreiding en verzwaring van het elektriciteits- en gasnet. De RvC van Enexis heeft een cruciale rol in de besluitvorming tot het nemen, vergroten en verminderen van een deelneming. De RvC dient het besluit tot deelname in een warmtebedrijf goed te keuren en ziet hier ook strikt op toe. Ook naar de aandeelhouders willen we transparant zijn en we hechten grote waarde aan hun commitment. Daarom maken we – met respect voor ieders rol - tijdelijk extra afspraken met onze aandeelhouders bovenop de huidige governance voor warmtedeelnemingen:

- De grenswaarden voor warmtedeelnemingen worden in de governance en/of aanvullende afspraken als volgt bepaald: Het cumulatief van het door Enexis in te brengen vermogen in een warmtebedrijf voor de komende 7 jaar in de vorm van eigen vermogen, hybride of converteerbare leningen. Ook een eventuele overname van aandelen in een warmtebedrijf zijn onderhevig aan deze afspraken
- We informeren de AHC over elke nieuwe deelneming
- De RvC overlegt met de AHC bij elke deelneming $\geq$ €50 mln $\leq$ €100 mln en bij elk voornemen tot het nemen van een meerderheidsdeelneming $\geq$ €12,5 mln
- De AHC kan besluiten een deelneming in een warmtebedrijf $\geq$ €100 mln ter goedkeuring aan de AvA voor te leggen, óók als het past binnen de strategie.

Deze afspraken gelden tot en met 2027 of tot er nieuwe afspraken worden gemaakt.

Bijlage Voorgenomen warmtestrategie: Q&A Warmte

1. Relatie aandeelhouderschap Enexis en locatie warmtenetten

Mogelijke vragen

- Waarom zouden Enexis-aandeelhouders via Enexis geld steken in een warmtenet van een gemeente die zelf geen aandeelhouder van Enexis is (free-ridergedrag)
- De spreiding van warmtenetten kan er heel anders uitzien dan de spreiding van de aandeelhouders van Enexis (warmtepotentie verschilt per provincie/gemeente, tempo verschilt etc), is dat eerlijk?

Antwoord

Enexis wil in haar warmtestrategie geen harde voorwaarde opnemen dat de gemeente waarin een warmtenet komt aandeelhouder van Enexis moet zijn.

- Warmtenetten zijn nodig in de energietransitie naar een duurzaam toekomstig energiesysteem
- De uitdaging om dat te realiseren is al groot, extra complexiteit en/of voorwaarden helpen daarbij niet
- Als een warmtenet in ons verzorgingsgebied zowel maatschappelijk als bedrijfsmatig een goed idee is, is het niet in het belang van Nederland om die kans te laten liggen
- Als netbeheerder E&G laten we ons ook niet leiden door aandeelhouderspercentages; We investeren daar waar nodig voor een betrouwbare, betaalbare, duurzame veilige energievoorziening. Dat past een bedrijf als Enexis dat publieke belangen behartigt.
- Het energiesysteem (E, G en W) kent steeds grotere afhankelijkheden. Het kan alleen vanuit een integrale blik ontworpen worden. Het al dan niet aandeelhouder zijn van Enexis maakt dat niet minder zinvol
- Sommige warmtenetten zijn gemeente-overschrijdend. Een relatie met Enexis-aandeelhouderschap is dan complex en niet nuttig

Bij de realisatie van de warmtestrategie houden we indien mogelijk, en binnen de randvoorwaarden die we stellen alvorens in te stappen in een warmtebedrijf, wel aandacht voor een spreiding van deelnemingen in het verzorgingsgebied.

2. Integraal warmtebedrijf en verzorgingsgebied

Mogelijke vragen

- Waarom kiezen jullie voor een deelneming in een integraal warmtebedrijf, en niet voor een joint venture?
- Waarom beperken jullie je tot je verzorgingsgebied?

Antwoord

- Een integraal warmtebedrijf doet recht aan de afhankelijkheid die inherent is aan de warmteketen, en zorgt dat de klant één aanspreekpunt heeft.
- Wet- en regelgeving vereist integrale verantwoordelijkheid van de warmteketen bij het door de gemeente aan te wijzen warmtebedrijf; Eigendom van de infrastructuur moet in het warmtebedrijf liggen. De optie van een joint venture waar de wet over spreekt is door de eisen die eraan gesteld worden niet anders dan een integraal warmtebedrijf.
- We beperken ons tot ons verzorgingsgebied:
  - Brengt focus aan, de opgave is al groot genoeg
  - Ontwerp van de integrale energie-infra
  - Fysiek al aanwezig in regio
  - Voortbouwen op bestaande relaties met lokale overheden

3. Governance Enexis

Vragen

- Hoe hebben wij als aandeelhouders van Enexis invloed op eventuele deelnemingen van Enexis in warmtebedrijven?

Antwoord

- In de governance van Enexis hebben we daar goede afspraken over gemaakt. Elke deelneming groter dan 100 mln moet goedgekeurd worden door de AvA, tenzij de AHC vaststelt dat de deelneming past binnen de door de AvA goedgekeurde strategie. De participatie in warmtebedrijven om warmtenetten te realiseren en te exploiteren hebben een ander risicoprofiel dan de uitbreiding en verzwaring van het elektriciteits- en gasnet. De RvC van Enexis heeft een cruciale rol in de besluitvorming tot het nemen, vergroten en verminderen van een deelneming. De RvC dient het besluit tot deelname in een warmtebedrijf goed te keuren en ziet hier ook strikt op toe. Ook naar de aandeelhouders willen we transparant zijn en we hechten grote waarde aan hun

commitment. Daarom maken we – met respect voor ieders rol - tijdelijk extra afspraken voor warmtedeelname met onze aandeelhouders bovenop de huidige governance.

- Daarnaast worden natuurlijk in het warmtebedrijf afspraken gemaakt met de aandeelhouders van het warmtebedrijf over de governance van het warmtebedrijf.

4. Minderheids- en meerderheidsaandeel

Vragen

- Jullie spreken een voorkeur uit voor een minderheidsaandeel. Waarom?
- Waarom sluiten jullie een meerderheidsaandeel niet uit?

Antwoord

- We hebben een voorkeur voor een minderheidsaandeel, omdat dat de financiële impact voor Enexis beperkt en de mogelijkheid van projectfinanciering door het warmtebedrijf openhoudt. Bij een meerderheidsaandeel moet Enexis consolideren. Enexis' financieringsbouwwerk staat in dat geval projectfinanciering niet toe. Als Enexis een minderheid in het warmtebedrijf heeft, kan het warmtebedrijf projectfinanciering regelen, waardoor waarschijnlijk minder eigen vermogen nodig is.
- We verwachten dat we met een minderheidsaandeel voldoende zeggenschap kunnen verwerven in belangrijke beslissingen van het warmtebedrijf, zeker gezien het feit dat een meerderheid in handen is van publieke aandeelhouders met vergelijkbare doelstellingen.
- We sluiten een meerderheidsaandeel niet bij voorbaat uit. Als aan al onze knock out criteria voor het instappen in een warmtebedrijf wordt voldaan (o.a. potentieel financieel gezond warmtebedrijf, langjarig gecommitteerde aandeelhouders, passend binnen het financieel beleid van Enexis), en een meerderheidsaandeel is de enige optie, dan zullen we dat overwegen.

5. Regionale structuur

Vragen

- Waarom hebben jullie een voorkeur voor een regionale structuur?
- Waarom sluiten jullie gemeentelijke bedrijven niet uit?

Antwoord

- Kennis en ervaring in de warmtemarkt is schaars
- Door kennis en resources te delen en te standaardiseren zijn synergie en schaalvoordelen te halen
- Een groter bedrijf is beter in staat om tegenvallers op te vangen
- Complexiteit en bestuurlijke drukte beperken
- Alle provincies en gemeentes zijn bezig om hun positie in het warmtedossier te bepalen. De kans dat daar hetzelfde uit gaat komen is niet zo groot. Daarom willen we – ondanks onze voorkeur – niet in deze fase al deuren dichtgooien. We moeten immers aan de slag! En mochten we deelname aan een gemeentelijk warmtebedrijf overwegen, dan eisen we wel afspraken over hoe op een breder niveau schaal en synergie te bereiken.

6. Concrete keuzes versus opties openhouden

Vragen

- Jullie spreken wel voorkeuren uit, maar houden veel keuzes open. Bijv. vwb meerderheidsbelang, structuur, aandeelhouders. Waarom maken jullie geen concrete keuzes?

Antwoord

- Het speelveld is nog volop in beweging. Het Rijk, gemeenten en provincies zijn hun positie aan het onderzoeken en onzeker is wat private warmtebedrijven gaan doen. We willen met deze strategie ruimte houden om in te kunnen spelen op de ontwikkelingen.

7. Collectieve warmte als beste maatschappelijke optie

Vragen

- Wanneer zijn collectieve warmtenetten de beste optie?

Antwoord

- Collectieve warmtenetten zijn nodig voor een CO₂-neutraal Nederland
Nederland wil CO₂-neutraal worden en van het aardgas af. Om dit te bereiken zijn er momenteel drie alternatieven voor het invullen van de warmtevraag van de gebouwde omgeving:
  - Elektrificatie
  - Duurzame gassen (waterstof, groen gas)
  - Collectieve warmtenetten
- In een deel van de gebouwde omgeving zijn collectieve warmtenetten het goedkoopste, haalbare alternatief

- Het huidige alternatief – aardgas – is door overheidsheffingen, geopolitieke ontwikkelingen en Groningen-problematiek de laatste jaren enorm toegenomen in prijs. En bovendien verdwijnt deze optie gezien het streven van Nederland om van het aardgas af te gaan
- Als we alle kosten optellen (bron, infrastructuur, woningaanpassingen) is voor een aantal wijken collectieve warmte het goedkoopste, haalbare alternatief voor aardgas
  - Alle woningen elektrificeren is duur en binnen afzienbare tijd geen haalbare kaart (uitbreiding elektriciteitsnetten is duur en vraagt lange doorlooptijden). Elektrificatie vraagt om een hoge isolatiegraad van woningen, wat zeker voor oudere woningen duur/niet haalbaar is tegen aanvaardbare kosten.
  - Duurzame gassen zijn in ieder geval de komende 10 jaar nog schaars en niet voor alle wijken beschikbaar

8. Business case warmteproject vs maatschappelijk belang

Vragen

- De publieke route is er vooral gekomen omdat warmtenetten nu onvoldoende van de grond komen en commerciële bedrijven aan cherry picking doen. Hoe voorkomen we dat Enexis niet hetzelfde gaat doen, daar is de warmtetransitie immers niet bij gebaat?

Antwoord

Enexis betreft in haar investeringsbeslissingen operationele en financiële projectrisico's, maatschappelijke belangen en financiële impact voor het warmtebedrijf en voor Enexis.

- Een collectief warmtenet is in een aantal wijken de optie met de laagste maatschappelijke kosten. Realisatie is nodig om Nederland klimaatneutraal te maken.
- Een financieel gezond warmtebedrijf is van belang voor klanten, medewerkers én aandeelhouders van het warmtebedrijf
- Potentieel negatieve invloed op Enexis en haar aandeelhouders wordt beperkt

In praktijk betekent dit dat we starten met projecten met een positieve business case; het leerproces is hierbij ook gebaat. We houden de optie open om op termijn in overleg met deelnemende partijen evt ook minder positieve projecten op te pakken (portfoliogedachte). En uiteraard kijken we naar andere financiële bronnen om de business case positief te krijgen (bijv met lokale, nationale of Europese subsidies)

9. Risicomitigatie

Vragen

- Warmtenetten zijn risicovol, lees de krantenkoppen er maar op na. Hoe voorkom je ongelukken?

Antwoord

- We hebben criteria opgesteld die we wegen alvorens in een warmtebedrijf te stappen. En samen met de mede-aandeelhouders van het warmtebedrijf zullen we een prudent proces doorlopen alvorens tot een investeringsbeslissing te komen. In onderstaande tabel is aangegeven hoe we risico's mitigeren.

Generieke risicomitigatie	Specifieke risico's warmteprojecten	Aanvullende maatregelen per specifiek risico
De belangrijkste maatregelen die meerdere specifieke risico's mitigeren: <ul style="list-style-type: none"> • Financieel risico Enexis beperken met voorkeur voor minderheidsdeelneming • Langjarig geïmmiteerde aandeelhouder. Voorkeur voor publieke mede-aandeelhouders en private energiepartijen in de keten, omdat deze invloed hebben op en belang hebben bij het welslagen van een warmteproject • Randvoorwaarden aanwezig voor professionele bedrijfsvoering (o.a. goed bestuur, professionele risico- en projectbeheersing en kwaliteitsmanagement) • Voorkeur voor een regionale structuur (bijv. per provincie of groep provincies) om schaalvoordelen te bereiken en schaarse kennis en ervaring te delen. • Governance warmtebedrijf moet Enexis voldoende zeggenschap geven • Comfort dat benodigde kennis aan boord is dan wel ontsloten kan worden 	Hoge ontwikkelkosten	Voorwaarden voor ontwikkelfase te starten: <ul style="list-style-type: none"> • Commitment en proactieve houding gemeente • Wijkuitvoeringsplan opgesteld of in ontwikkeling • Beschikbaarheid van bron en zicht op duurzame bron • Warmte is maatschappelijk beste optie om te verduurzamen • Globale haalbaarheid op basis standaard ontwikkeltool met kengetallen is aangetoond Ontwikkelfase is eigenlijk in zichzelf al een mitigerende maatregel. Door hier tijd, kennis en geld in te steken, krijg je meer zekerheid of project haalbaar is.
	Extra en/of hogere kosten	Financiële haalbaarheid vergroten <ul style="list-style-type: none"> • Benodigde subsidie en BAK (bijdrage aansluitkosten) zijn beschikbaar • Eis aan minimale WACC, passend bij risicoprofiel en door ACM vastgestelde WACC • Zicht op (prijs van) aannemers • Zicht op eventuele aangrenzende projecten met positief effect op business case • Professionele inkoop, contract- en projectmanagement organisatie
	Maakbaarheid	<ul style="list-style-type: none"> • Provincie en gemeenten tijdig betrekken (vergunningen) • Opbouwen kennis en resources binnen Enexis en bij warmtebedrijven
	Vollooprisico	<ul style="list-style-type: none"> • Minimaal aantal getekende contracten met afnemers (woco's, gemeentes, klanten) • Gemeente is voornemens WGIW (stoppen met aardgas) af te roepen • Afspraken met (nog op te richten) waarborgfonds
	Bronrisico	<ul style="list-style-type: none"> • Bron moet wat duurzaamheid betreft voldoen aan WCW richtlijn • Voldoende zekerheid over beschikbaarheid bron en back-up voorziening • Mitigatie bronrisico bijv. door garantstellingen • Mitigatie prijsrisico energieprijzen, bv lange termijn inkoopcontracten
	Reguleringsrisico	Lobby met sector, VNG en IPO
	Afname vraag risico	<ul style="list-style-type: none"> • Acquisitie nieuwe klanten • Langjarige contracten met zakelijke klanten

10. Rendement op warmteprojecten

Vragen

- Welk rendement willen jullie maken op warmteprojecten?

Antwoord

- ACM staat een redelijk rendement toe. Vereist rendement zal verder afhankelijk zijn van risico-profiel.

11. Exit-strategie

Vragen

- Als provincie denken we aan de voorkant altijd goed na over wat onze exit-strategie is. Wat is jullie exit-strategie?

Antwoord

Enexis heeft de intentie om voor onbepaalde tijd in warmte te stappen

- In de governance-afspraken van het integraal warmtebedrijf eisen we in principe ook een langjarig (bijv. 10 jaar) commitment van alle aandeelhouders
  - Nemen we voorwaarden op waaraan vervreemding van aandelen moet voldoen
- Voor een besluit om helemaal te stoppen met warmte is een strategie-wijziging nodig. Aanleiding hiervoor zou bijv. kunnen zijn dat:
- We op termijn geen schaal hebben bereikt (onze doelstelling van 50.000 extra woningen op warmte in 2030 is ver buiten beeld geraakt), én
  - We onze aandelen kunnen overdragen aan een partij waarbij minimaal dezelfde dienstverlening is geborgd

12. Waarom wachten?

Vragen

- Ik proef de handrem in jullie strategie (wachten op duidelijkheid wetgeving ed). Terwijl jullie terecht ook stellen dat snelheid geboden is. Hoe langer we wachten, hoe meer individuele oplossingen er komen (warmtepompen) en hoe moeilijker de business case van een collectief warmtenet wordt.

Antwoord

We vinden drie dingen belangrijk:

1. Een netwerkbedrijf als Enexis moet volwaardig kunnen participeren (Energiewet staat dat nu niet toe)
2. Een gemeente moet ons kunnen aanwijzen (we willen niet gaan concurreren in aanbestedingen, dat past een bedrijf als Enexis niet) (WCW)
3. Wet- en regelgeving moet een redelijk rendement toestaan (WCW)

De Energiewet is misschien nog wel het belangrijkste voor ons (groepsverbod en lijst toegestane activiteiten). Dat betekent niet dat we op onze handen gaan zitten:

- We gaan door om projecten in de funnel verder te brengen
- We treffen voorbereidingen voor de implementatie van de nieuwe strategie (opschalen, aan de slag met coalitions of the willing)
- Voordat een project staat voor daadwerkelijke investeringsbesluiten moet er veel gebeuren (haalbaarheid, ontwikkeling, ontwerp ed). Daar kunnen we de tijd goed voor gebruiken

13. Invloed op E&G

Vragen

- Netcongestie, lange wachlijsten voor klanten, jullie kunnen het werk nu al niet aan! Waarom dan ook nog in warmte stappen, leidt dat niet af van E&G?

Antwoord

- Warmte komt op afstand van Enexis, doordat we een deelneming in een integraal warmtebedrijf nemen. Voor de werkzaamheden die Enexis voor dat warmtebedrijf gaat doen, zullen we nieuwe mensen en kennis aan moeten trekken, dit betreft deels andere capabilities dan bij E&G. Deze werkzaamheden worden georganiseerd naast de E&G-netbeheerder. Daarnaast zorgen we dat er geen negatieve invloed is op focus, investeringen en risico's in het E&G-domein (conform wetgeving).

14. Overname bestaande warmtenetten, hoe gaat Enexis groeien

Vragen

- Hoe gaat Enexis groeien op warmte?
- Is Enexis van plan om bestaande netten over te nemen

Antwoord

- Voor wat betreft warmtenetten: onze ambitie is 50.000 extra woningen op warmte in 2030
- We gaan als organisatie groeien voor wat betreft mensen en kennis door autonome groei en we onderzoeken strategische samenwerkingen en/of overname van kennispartijen
- Overname van bestaande netten is geen doel op zich. We willen ons focussen op het realiseren van extra warmte-aansluitingen om bij te dragen aan het aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving. Tegelijkertijd sluiten we acquisities niet bij voorbaat helemaal uit, deze kunnen nuttig zijn voor het vergaren van kennis en kunde

15. Waarom is een aanpassing van de strategie nodig?

Vragen

- Ook onder de huidige strategie kunnen jullie al warmteprojecten uitvoeren. Waarom is een aanpassing van de strategie nodig?

Antwoord

- De huidige strategie geeft inderdaad al ruimte om warmteprojecten uit te voeren. Waarbij we wel een afspraak hebben dat er voor additionele warmteprojecten – naast Mijnwater – maximaal 10 mln euro per jaar beschikbaar is. Inmiddels wordt wet- en regelgeving duidelijk, en hebben we in de nieuwe warmtestrategie keuzes gemaakt op basis waarvan we de warmteactiviteiten opschalen. We willen hierover transparant zijn en vinden de steun van onze aandeelhouders daarbij van groot belang.

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon 073 681 28 89

Enexis Holding N.V.
Raad van Bestuur
T.a.v. de heer R. van der Leeuw
Postbus 856
5201 AW 's-Hertogenbosch

Onderwerp

Advies AHC Enexis inzake de aanpassing van de warmtestrategie Enexis en aanvullende governance-afspraken.

Geachte heer Van der Leeuw,

In de vergadering van de Aandeelhouderscommissie Enexis (AHC) van 28 maart 2024 heeft de Raad van Bestuur van Enexis (RvB) het verzoek gedaan aan de AHC om de voorgenomen aanpassing van de warmtestrategie van Enexis en de aanvullende governance-afspraken te voorzien van een positief advies aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AvA) op 25 april 2024.

De AHC Enexis wenst op de eerste plaats haar waardering uit te spreken over het gevoerde proces bij de aanpassing van de warmtestrategie van Enexis en de samenwerking hierbij tussen RvB, RvC en AHC.

Met uitzondering van de Vegal geeft de AHC in meerderheid een positief advies aan de AvA over de voorgestelde aanpassing van de warmtestrategie en daarmee samenhangende aanvullende governance-afspraken. Het bestuur van de Vegal is van mening dat aan de ontwikkeling van warmtenetten zodanige financiële risico's zijn verbonden alsmede risico's op het vlak van leveringszekerheid en betaalbaarheid voor de burger dat hierin geen rol voor Enexis is weggelegd. Het bestuur van de Vegal zal de leden adviseren niet in te stemmen met de voorgestelde aanpassing.

Datum

2 april 2024

Ons kenmerk

-

Uw kenmerk

Contactpersoon

H.H. Driessen

Mailadres

hdriessen@brabant.nl

Bijlage(n)

De provincies Noord-Brabant, Overijssel, Limburg, Groningen/Drenthe en VEGANN en de Brabantse gemeenten zijn van mening dat door middel van de geformuleerde warmtestrategie Enexis als publieke partij een belangrijke rol kan spelen in de energietransitie en het behalen van de klimaatdoelen in het verzorgingsgebied.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

S.J.A.H. Smeulders
Voorzitter

H.H. Driessen
Secretaris

aan Algemene vergadering van Aandeelhouders Enexis Holding N.V.
van Raad van Bestuur Enexis Holding N.V.

datum 25 april 2024
kenmerk 24AvA04

Voorstel (her)benoeming leden Raad van Commissarissen Enexis Holding N.V.

Introductie

Overeenkomstig het rooster van aftreden van de Raad van Commissarissen treden Joost van Dijk en Carmen Velthuis af bij gelegenheid van de Algemene vergadering van Aandeelhouders van 25 april 2024. Joost van Dijk heeft aangegeven beschikbaar te zijn voor een derde zittingsperiode.

Voordracht herbenoeming Joost van Dijk

Op 23 november 2023 heeft de Buitengewone Algemene vergadering van Aandeelhouders besloten om de statuten van Enexis Holding N.V. te wijzigen. Hiermee is het mogelijk gemaakt om in bijzondere gevallen een commissaris na vervulling van twee termijnen te herbenoemen voor een periode van maximaal twee jaar. Om de continuïteit van de Raad van Commissarissen te borgen is er dit jaar voor gekozen om van deze mogelijkheid gebruik te maken en Joost van Dijk voor te dragen voor herbenoeming tot commissaris.

Voordracht benoeming Els de Groot

De Raad van Commissarissen heeft het primaat om een voordracht te doen aan de Algemene vergadering van Aandeelhouders om de vacature die is ontstaan na het aftreden van Carmen Velthuis in te vullen.

Het werving- en selectietraject dat de afgelopen maanden is doorlopen heeft geresulteerd in de selectie van een voorkeur kandidaat, Els de Groot, met wie een delegatie van de Aandeelhouderscommissie reeds kennis heeft gemaakt.

Wij zijn van mening dat Els de Groot een geschikte kandidaat is voor de functie van commissaris van Enexis Holding N.V., in het bijzonder belast met de invulling van het commissarissen-profiel 'financieel economisch' en 'informatiebeleid, digitalisering en cybersecurity'. Vanwege privacyredenen verwijzen we u voor het CV van Els de Groot naar haar LinkedIn-profiel.

Voordracht

Hierbij draagt de Raad van Commissarissen Joost van Dijk en Els de Groot voor aan de Algemene vergadering van Aandeelhouders om hen op 25 april 2024 te (her)benoemen tot commissaris van Enexis Holding N.V. De Centrale Ondernemingsraad is hierover geïnformeerd en wordt in de Algemene vergadering van Aandeelhouders van 25 april a.s. in de gelegenheid gesteld zijn standpunt in deze kenbaar te maken respectievelijk toe te lichten.

***